

Osnovi ekonomije

Baze za kolokvijum 2021/22.

Preko 200 rešenih dodatnih zadataka (lekcije 1-15)

SKRIPTE EKOF

Studiraj lako i efikasno.

SKRIPTE

BAZE

PRIMERI

ROKOVI

ONLAJN KURSEVI

WHATSAPP GRUPE

SKRIPTE ZA OSNOVE EKONOMIJE 2021/22

Lekcije 1-15	
Skripta	Baze
Primeri	

Lekcije 16-30	
Skripta	Baze
Primeri	

Rešeni rokovi	
2018.	2019.
2020.	2021.

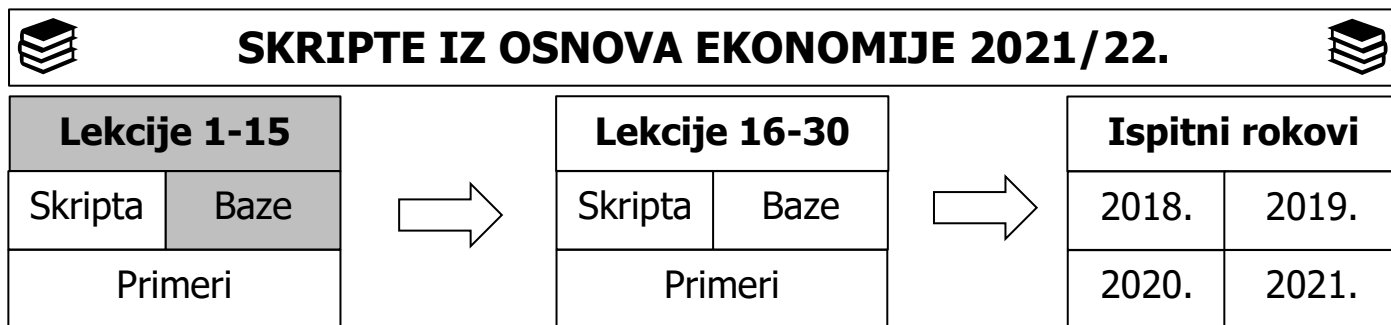
© 2021 Skripte Ekof. Sva prava su zadržana. Autor zabranjuje beleženja i umnožavanja svog dela u celosti ili delimično, bilo kojim sredstvima, u bilo kom obliku, na bilo koji trajni ili privremeni, posredni ili neposredni način. (član 20. Zakona o autorskom i drugim srodnim pravima „Službeni glasnik RS“, br. 104/2009, 99/2011, 119/2012, 29/2016 - Odluka US RS i 66/2019)

SADRŽAJ BAZA

Ove baze obuhvataju preko 200 dodatnih zadataka za vežbanje za kolokvijum 2021/22. iz Osnova ekonomije.

Ukoliko primetite određene greške u bazama, obavezno nam javite kako bismo ih ispravili. Takođe, proverite da li već postoje određene ispravke preko našeg sajta: skripteekof.com/oe-skripte

Skripte Ekof tim je za vas pripremio i online kurseve za Osnove ekonomije 2021/22.
Više informacija na: skripteekof.com/oe-kursevi

ONLINE KURSEVI IZ OSNOVA EKONOMIJE 2021/22.

Stotine video klipova, desetine sati video sadržaja i stotine zadataka za vežbanje!
Studirajte lako i efikasno uz naše online kurseve.

Više informacija o sadržini i načinu prijave na skripteekof.com/oe-kursevi

Svi naši proizvodi dostupni su isključivo u fotokopirnici Minerva!

Fotokopirnica Minerva

Gavrila Principa 44a, Beograd
kopirnicaminerva@gmail.com

 Fotokopirnica Minerva

 @skripteekof

 skripteekof.com

➔ **Напомена:** Базе најбоље вежбајте након што сте прешли све задатке из свих лекција из скрипте за колоквијум.

1. Недавно је у Малограду цена твинкија опала са \$0,80 на \$0,70. Као резултат тражена количина хохоја је опала са 120 на 100. Који тип еластичности тражње би у овом случају требало рачунати? Користећи метод аритметичке средине израчунајте ту еластичност. На шта Ваш одговор у погледу добијене вредности указује?

Решење:

$$p_0 = 0.80 \quad p_1 = 0.70$$

$$q_0 = 120 \quad q_1 = 100$$

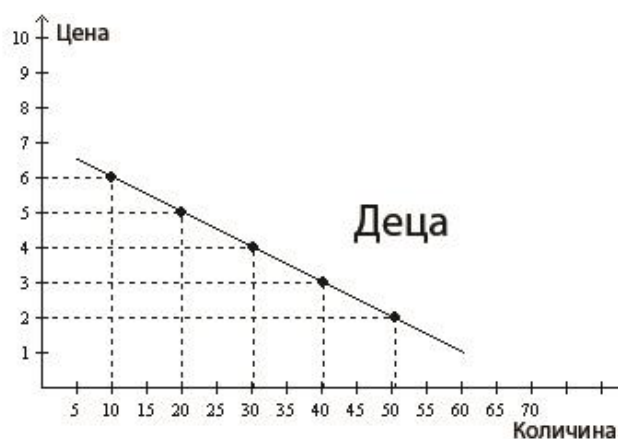
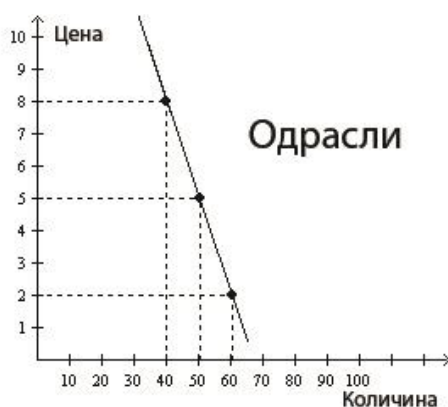
$$\text{PED (price elasticity of demand)} = 1.36$$

Треба израчунати унакрсну еластичност тражње, зато што она мери начин промене тражене количине једног добра у односу на промену цене неког другог добра.

Тражња је еластична, зато што је 1.36 веће од 1.

Добијени резултат показује да је реч о супститутима, зато што је унакрсна еластичност позитивна (погледајте стр.52 у скрипти за колоквијум из основа).

2. Ви сте власник биоскопа у једном малом граду. Тренутно наплаћујете 5 евра по карти за свакога ко дође у биоскоп. Пријатељ који је положио испит из Основа економије на факултету каже да бисте могли да повећате укупан приход. Имајући у виду приказане криве тражње одговорите на следећа питања.

а) Колико износи Ваш укупан приход за обе групе купаца?*Решење:*

Гледамо цену од 5 јер је то тренутна валидна цена на тржишту, и количине које се купују при овој цени.

- приход од одраслих: $50 \times 5 = 250$ дин

- приход од деце: $20 \times 5 = 100$ дин

- укупан приход: $250 + 100 = 350$ дин

б) На ком тржишту је тражња ценовно еластичнија?*Решење:*

Ово можемо уочити по облику функција тражње. Ценовно је еластичнија тражња која је више „погнута“ (има мањи нагиб), те више личи на слово Е. Стога, тражња је ценовно еластичнија на тржишту карата за децу.

в) На ком тржишту је тражња ценовно нееластичнија?*Решење:*

Ово можемо уочити по облику функција тражње. Ценовно је нееластичнија тражња која је више „нагнута“ (има већи нагиб), те више личи на слово Н. Стога, тражња је ценовно нееластичнија на тржишту карата за одрасле.

г) Колико износи ценовна еластичност тражње када је цена између 5 и 2 евра на тржишту за одрасле? Да ли је тражња ценовно еластична или нееластична?*Решење:*

$$PED = -\frac{10/55}{3/3,5} = -0.21 \text{ (Тражња је ценовно нееластична.)}$$

д) Колико износи ценовна еластичност тражње када је цена између 5 и 2 евра на тржишту за децу? Да ли је тражња ценовно еластична или нееластична?*Решење:*

$$PED = -\frac{30/35}{3/3,5} = -1 \text{ (Тражња је јединично еластична.)}$$

ђ) Имајући у виду дате графиконе и оно што Ваш пријатељ зна из економије, добијате савет да повећате цену карата за одрасле на 8 евра и да смањите цену карата на 3 евра. Колико бисте повећали Ваш укупан приход ако бисте послушали његов савет?

Решење:

Посматрамо графиконе за функције тражње како бисмо израчунали нови укупан приход.

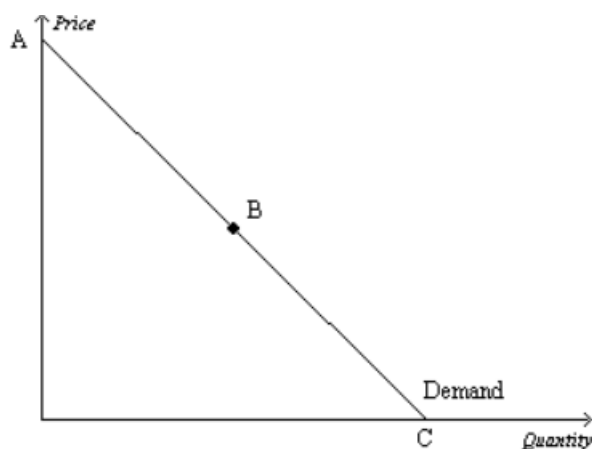
- приход од одраслих: $40 \times 8 = 320$ дин

- приход од деце: $40 \times 3 = 120$ дин

- укупан приход: $320 + 120 = 440$ дин

Укупан приход у делу задатка под а) био је 350 динара. Стога, ако послушамо савет пријатеља, укупни приход ће се повећати за 90 динара (што не значи да увек слушате савете пријатеља, проверите рачуницу! ☺).

3. На основу датог графикона одговорите на следећа питања. Упишите исправно слово/а на цртици.

- а)** Еластични део тражње на графикону је представљен делом _____.
- б)** Нееластични део тражње на графикону је представљен делом _____.
- в)** Јединично еластични део тражње на графикону је представљен делом _____.
- г)** Део тражње на графикону у којем пад цене доводи до пада укупног прихода је _____.
- д)** Део тражње на графикону у којем пад цене доводи до раста укупног прихода је _____.
- ђ)** Део тражње на графикону у којем пад цене не доводи до промене укупног прихода је _____.

- е)** Део тражње на графикону при којем би укупан приход био максималан је _____.
- ж)** Део тражње на графикону при којем је ценовна еластичност у апсолутном изразу већа од 1 је _____.
- з)** Део тражње на графикону при којем је ценовна еластичност у апсолутном изразу једнака 1 је _____.
- и)** Део тражње на графикону при којем је ценовна еластичност у апсолутном изразу мања од 1 је _____.

Решење:

Кључне чињенице које треба да знате су:

- еластичност опада како се повећава количина код линеарне тражње
 - тражња је еластична уколико укупни приход опада када цена порасте
 - тражња је нееластична уколико укупни приход расте када цена порасте
- Детаљније у вези прве чињенице можете пронаћи на стр.55 у скрипти за колоквијум, а у вези преостале две чињенице имате преглед на стр.54.

- а)** АВ
б) ВС
в) тачка В
г) ВС
д) АВ
ђ) тачка В
е) тачка В
ж) АВ
з) тачка В
и) ВС

4. Користећи метод аритметичке средине, израчунајте ценовну еластичност тражње између тачака А и В (дат је графикон у наставку). Да ли је тражња у овом делу ценовно еластична или нееластична? Интерпретирајте добијену вредност у погледу промене тражене количине у случају промене цене за 1%.

Користећи метод аритметичке средине, израчунајте ценовну еластичност тражње између тачака В и С. Да ли је тражња у овом делу ценовно еластична или нееластична? Интерпретирајте добијену вредност у погледу промене тражене количине у случају промене цене за 1%.

Решење:

Тачке А и В

$$p_A = 18 \quad q_A = 100$$

$$p_B = 12 \quad q_B = 300$$

$PED_{AB} = -2.5$ (Ако се p повећа за 1%, тражена количина ће се смањити за 2.5%.)

Тачке В и С

$$p_B = 12 \quad q_B = 300$$

$$p_C = 6 \quad q_C = 500$$

$PED_{BC} = -0.75$ (Ако се p повећа за 1%, тражена количина ће се смањити за 0.75%.)

5. Када су Војиновићи имали месечни приход од \$4.000, они су обично обедовали у ресторану 8 пута месечно. Сада када остварују месечни приход од \$4.500, они обедују у ресторану 10 пута месечно. Израчунајте доходну еластичност тражње ове породице користећи метод аритметичке средине. Да ли је обедовање у ресторану нормално или инфериорно добро?

Решење:

$IED = 1.89$ (опис формуле имате у скрипти за колоквијум на стр.51).

Обедовање у ресторану је нормално добро, зато што се повећањем прихода повећава и тражња Војиновића за обедовањем у ресторану.

6. Једна од предности коришћења методе аритметичке средине за рачунање ценовне еластичности тражње јесте примена метричког система. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Коришћење метричког система подразумева да се у обзир узимају јединице мере. Метод аритметичке средине управо користимо да бисмо елиминисали јединице мере из наше анализе, тако да је тачан одговор „Нетачно“.

7. Откриће које омогућава повећање приноса пшенице по хектару користи фармерима јер доводи до пораста и понуде и укупног прихода. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Откриће које омогућава повећање приноса посматрамо као побољшање технологије. Заиста, то доводи до пораста понуде, тј. померања криве понуде удесно. Ово значи снижење цене. Претпостављајући да је ценовна еластичност тражње ниска јер је пшеница прилично неопходно добро, долази до пада укупног прихода (погледајте скрипту за колоквијум стр.50). Стога, тачан одговор је „Нетачно“.

8. Линеарна опадајућа крива тражње има константну ценовну еластичност, али се њен нагиб мења. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Линеарна опадајућа крива тражње има константни нагиб (управо зато је линеарна), а еластичност опада како се повећава количина (погледајте скрипту за колоквијум стр.55). Стога, тачан одговор је „Нетачно“.

9. Откриће које омогућава повећање приноса пшенице по хектару штети фармерима, јер доводи до пораста понуде и пада укупног прихода. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Објашњење се налази у оквиру задатка 7. Тачан одговор је „Тачно“.

10. Дуж еластичног дела линеарне тражње укупан приход расте са растом цене. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Тачан одговор је „Нетачно“, што директно следи из везе еластичности и укупних прихода (погледајте скрипту за колоквијум стр.54).

11. Тражња за неким добром је ценовно нееластична уколико тражена количина расте више у односу на пад цене. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Тачан одговор је „Нетачно“, што директно следи из дефиниције ценовне еластичност тражње. Уколико тражена количина расте више у односу на пад цене, тражња је еластична (погледајте скрипту за колоквијум стр.49).

12. Тражња за неким добром је ценовно нееластична уколико тражена количина расте мање у односу на пад цене. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Исказ је идентичан задатку 11, само исправљен. Стога, тачан одговор је „Тачно“.

13. Унакрсну еластичност тражње користимо да одредимо да ли су добра инфериорна или нормална. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Тачан одговор је „Нетачно“. Унакрсну еластичност тражње користимо да одредимо да ли су два добра супститути или комплементи, а доходну еластичност тражње користимо да одредимо да ли је добро нормално или инфериорно (погледајте скрипту за колоквијум стр.51-52).

14. Унакрсну еластичност тражње користимо да одредимо да ли су добра супститути или комплементи. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Објашњење је дато у оквиру задатка 13. Тачан одговор је „Тачно“.

15. Доходна еластичност тражње се добија када се процентуална промена тражене количине подели са процентуалном променом дохотка. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Ово заиста јесте формула за доходну еластичност тражње. Тачан одговор је „Тачно“.

16. Уколико је ценовна еластичност тражње у апсолутном изразу једнака 1, онда је тражња јединично еластична. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Тачан одговор је „Тачно“. Погледајте скрипту за колоквијум стр.50.

17. Што је положенија крива тражње која пролази кроз одређену тачку то је тражња ценовно нееластичнија. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Што је положенија крива тражње, то више личи на слово „Е“. Ово значи да тражња постаје све више еластична. Стога, тачан одговор је „Нетачно“.

18. Ако приметимо да смањење цена чоколаде за 10% повећава тражену количину за 25%, следи да је тражња за чоколадом еластична. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Тражена количина се повећава за више од промене цене, тако да је тачан одговор на ово питање „Тачно“.

19. Тражња је ценовно нееластична уколико је еластичност тражње у апсолутном изразу већа од 1. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Тачан одговор је „Нетачно“. Тражња је ценовно нееластична уколико је еластичност тражње у апсолутном изразу мања од 1. Погледајте скрипту за колоквијум стр.50.

20. Унакрсна еластичност тражње мери колико ће се тражена количина једног добра променити са променом цене другог добра. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Ово заиста јесте дефиниција унакрсне еластичности тражње. Тачан одговор је „Тачно“.

21. Забрана наркотика, која доводи до смањења понуде наркотика, може смањити криминал повезан са наркотицима због тога што је тражња за наркотицима нееластична. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Смањење понуде наркотика доводи до повећања равнотежне цене. Уколико се повећа цена, тражена количина за наркотицима неће реаговати јер је врло нееластична (готово савршено нееластична). Стога, није смањен криминал повезан са наркотицима. Тачан одговор је „Нетачно“.

22. Забрана наркотика, која доводи до смањења понуде наркотика, ће вероватно бити мање ефикасна у смањењу тражње за наркотицима од едукације потрошача због тога што ће забрана наркотика смањити цену наркотика и тражену количину наркотика. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Смањење тражње за наркотицима неће смањити цену наркотика, већ је повећати. Стога, тачан одговор је „Нетачно“ (остатак објашњења налази се у оквиру задатка 21).

23. Ценовна еластичност мери на који начин количина реагује на промену цене. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Тачан одговор је „Тачно“.

24. Тражња за неопходним добрима као што је бензин такође може реаговати на промену цене, посебно у дугом року. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

У дугом року, генерално се повећава ценовна еластичност тражње. Стога, тачан одговор је „Тачно“.

25. Добра која имају блиске супституте теже да имају еластичнију криву тражње од добара која немају блиске супституте. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Када добро има више блиских супститута, тражња за тим добром ће бити еластичнија, јер потрошачи једноставно могу да замене то добро са неким блиским супститутом уколико нпр. дође до повећања цене. Стога, тачан одговор је „Тачно“.

26. Уколико се предузеће суочава са еластичном кривом тражње, онда би оно требало да смањи цену како би повећало укупни приход. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Тачан одговор је „Тачно“. Погледајте скрипту за колоквијум стр.54.

27. Уколико се предузеће суочава са нееластичном кривом тражње, онда би оно требало да смањи цену како би повећало укупан приход. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Тачан одговор је „Нетачно“. Погледајте скрипту за колоквијум стр.54.

209. За монополисту маргинални приход је већи од цене коју наплаћује. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

За монополисту, маргинални приход је увек **мањи** од цене коју наплаћује. Разлог за ово можемо да видимо из извођења инверзне функције тражње и маргиналног прихода. Претпоставимо линеарну инверзну функцију тражње облика:

$$P = a - bQ$$

Укупни приход је производ цене и количине. Значи, укупни приход је следећег облика:

$$TR = P \cdot Q$$

Заменимо инверзну функцију тражње у ово:

$$\begin{aligned} TR &= (a - bQ) \cdot Q \\ TR &= aQ - bQ^2 \end{aligned}$$

Маргинални приход добијамо као промену укупних прихода кроз промену обима производње. Другим речима, то је први извод функције укупних прихода TR по променљивој Q:

$$\begin{aligned} MR &= \frac{dTR}{dQ} \\ MR &= a - 2bQ \end{aligned}$$

Сада, упоредимо инверзну функцију тражње и функцију маргиналног прихода:

$$\begin{aligned} P &= a - bQ \\ MR &= a - 2bQ \end{aligned}$$

Као што видимо, нагиб функције маргиналног прихода је двоструки нагиб функције инверзне тражње. Стога, маргинални приход је увек мањи од цене:

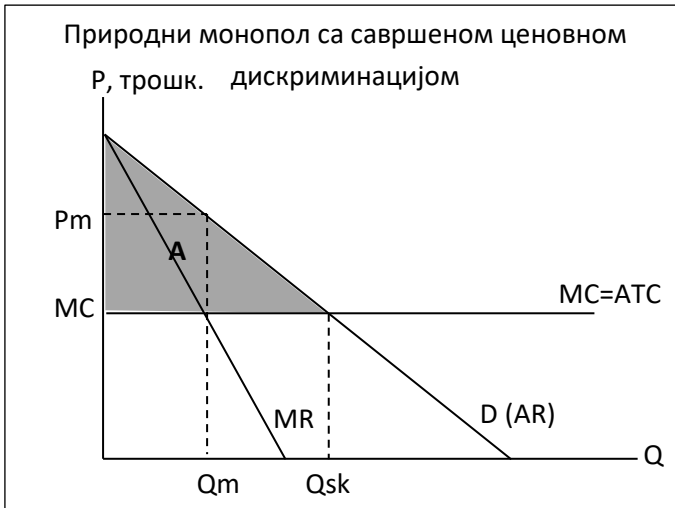
$$P > MR$$

Тачан одговор на задато питање је „Нетачно“.

210. Монополиста који спроводи савршену ценовну дискриминацију неће изазвати чист губитак. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Када се спроводи савршена ценовна дискриминација, имамо следећу ситуацију:

Уколико монополиста изврши савршену ценовну дискриминацију, и потрошачев вишак и чист губитак постају део профита. Монополиста наплаћује сваком купцу различиту цену, и то у износу њихове максималне спремности да плате (сваку јединицу наплаћује по цени са криве тражње). Монополиста продаје Q_{sk} , јер може да задовољи и купце између Q_m и Q_{sk} , наплаћујући им цену нижу од P_m . Стога, цела освенчена површина је профит који монополиста присваја.

Као што видимо, цео чист губитак са тржишта нестаје.

Тачан одговор је „Тачно“.

211. Чист губитак мери губитак друштвеног благостања који се појављује јер монополиста може да оствари економски профит без бојазни да ће нова предузећа ући на тржиште. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Ово није главни разлог зашто се појављује чист губитак. Главни разлог зашто се појављује чист губитак је тај што монополиста производи мању количину од друштвеног ефикасног обима (где се цена изједначава са маргиналним трошком). Тачан одговор је „Нетачно“.

212. Степен тржишне моћи монопола зависи од тога колико постоји блиских супституата за производ који монополиста нуди. Да ли је ово тачно или нетачно?

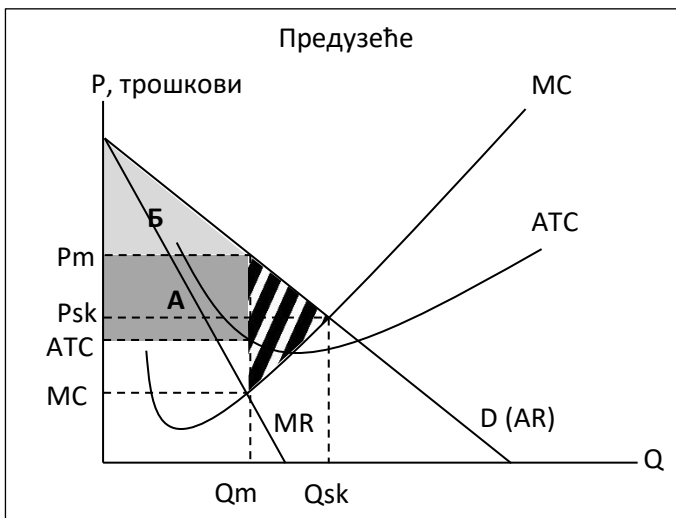
Решење:

Тржишну моћ монополиста црпи из чињенице да нуди јединствен производ на тржишту. Тачан одговор је „Тачно“.

213. Чист губитак монополисте је једнак половини профита при било којој количини производа. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Стандардни графикон монопола представљен је на следећи начин:

Савршена конкуренција би производила друштвено ефикасни обим Q_{sk} ($P=MC$) по цени од P_{sk} . Стога, монополиста ствара чист губитак у износу шрафиране површине.

Потрошачев вишак је означен површином Б.

На хоризонталној оси означавамо обим производње Q , док на вертикалној оси означавамо цену P (или трошкове).

Цртамо на стандардни начин криве D (AR), MR , MC и ATC :

- крива тражње D је опадајућа и једнака је са просечним приходима AR
- крива маргиналних прихода је опадајућа и има дупло мањи нагиб од тражње
- криве MC и ATC су исте као и код савршене конкуренције

Монополиста максимира профит тамо где важи $MR=MC$ (оптимални обим). Овде је то обим Q_m , при којем повлачимо вертикалну испрекидану линију до криве тражње D , где читамо колика је монополска цена P_m . ATC за овај обим износе ATC , те имамо добитак који је означен осенченом површином А. Уколико би цена била мања од ATC , монополиста би изашао са тржишта.

Као што видимо, чист губитак представља шрафирани троугао, који наравно не мора да буде једнак износу половине профита.

Тачан одговор је „Нетачно“.

214. Профит који остварује монополиста представља губитак друштва који се мери преко чистог губитка. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Профит монополисте не представља губитак друштва, већ чист губитак представља губитак друштвеног благостања који настаје јер монополиста производи мањи обим производње од друштвено ефикасног обима производње ($P=MC$).

Тачан одговор је „Нетачно“.

215. Монополиста нема криву понуде јер се одлука монополског предузећа о томе колико ће понудити на тржишту не може раздвојити од криве тражње са којом се то предузеће суочава. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Заиста, монополско предузеће нема криву понуде која је независна од функције тражње, јер се монополиста суочава са опадајућом тражњом и за веће количине цена ће бити нижа. Тачан одговор је „Тачно“.

216. Три основна извора баријера уласку јесу поседовање кључног ресурса, ексклузивно право производње од стране државе и трошкова ефикасност. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Тачан одговор је „Тачно“ (погледајте скрипту за колоквијум, стр.155).

217. Чист губитак мери губитак друштвеног благостања који се догађа јер монополиста не производи друштвено ефикасан обим производње. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Тачан одговор је „Тачно“.

218. Крива понуде монополисте је вертикална. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Тачан одговор је „Нетачно“. Монополиста нема криву понуде.

219. Монополиста производи количину при којој је маргинални приход једнак маргиналном трошку и наплаћује цену при којој је маргинални трошак једнак просечном укупном трошку. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Заиста, монополиста производи количину где је маргинални приход једнак маргиналном трошку, али није тачно да наплаћује цену при којој је MC једнак ATC . Монополиста наплаћује цену која је одређена функцијом тражње, за обим производње где максимира профит. Тачан одговор је „Нетачно“.

220. Монополиста производи количину при којој важи $P > MC = MR$. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Тачан одговор је „Тачно“. Цена треба да буде већа од маргиналног трошка, јер управо ова разлика је извор монополске моћи предузећа.

221. Природни монопол карактерише економија обима за највећи или чак целокупан могући обим производње. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Тачан одговор је „Тачно“. Ово се осликава у томе што природни монопол има константне маргиналне трошкове и константно опадајуће просечне укупне трошкове, који теже нивоу маргиналног трошка.

222. Као и конкурентске фирме, монополи одлучују да произведу количину у којој су маргинални приходи једнаки маргиналним трошковима. Да ли је ово тачно или нетачно?

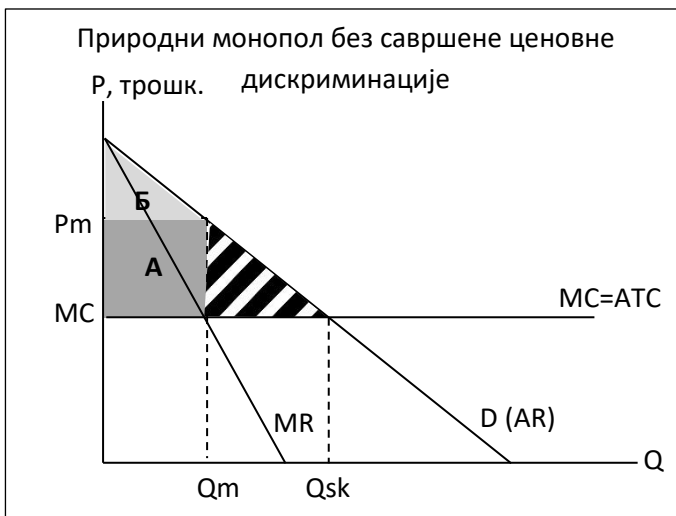
Решење:

Тачан одговор је „Тачно“. Услов за максимизацију профита (изједначење маргиналних прихода и маргиналних трошкова) је универзалан за све тржишне структуре.

223. Монополиста остварује већи профит у случају наплаћивања јединствене цене него у случају спровођења ценовне дискриминације. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Тачан одговор је „Нетачно“. Ово је приказано и објашњено следећим графиконима:

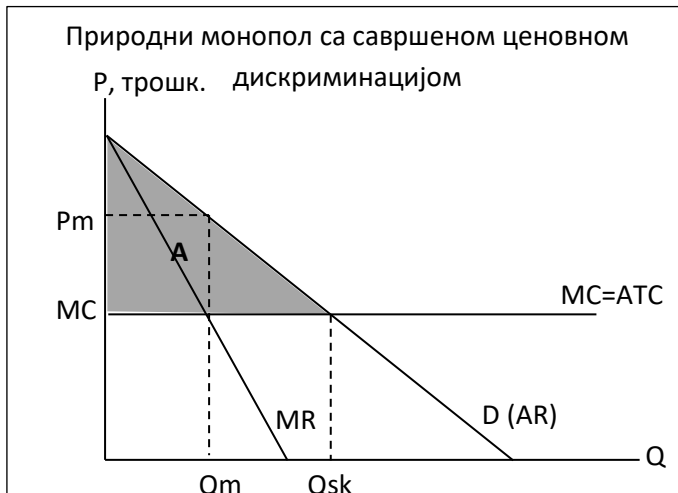

Претпоставимо специјални случај природног монопола када је $MC=ATC$.

На хоризонталној оси означавамо обим производње Q , док на вертикалној оси означавамо цену P (или трошкове).

Монополиста максимира профит тамо где важи $MR=MC$ (оптимални обим). Овде је то обим Q_m , при којем повлачимо вертикалну испрекидану линију до криве тражње, где читамо колика је монополска цена P_m . $ATC=MC$ те имамо позитиван профит који је означен осенченом површином A . Уколико би цена била мања од $ATC=MC$, монополиста би изашао са тржишта.

Савршена конкуренција би производила друштвено ефикасни обим Q_{sk} ($P=MC$) по цени од MC . Стога, монополиста ствара чист губитак у износу шрафиране површине. Потрошачев вишак је означен површином B .

Уколико монополиста изврши савршену ценовну дискриминацију, и потрошачев вишак и чист губитак постају део профита. Монополиста наплаћује сваком купцу различиту цену, и то у износу њихове максималне спремности да плате (сваку јединицу наплаћује по цени са криве тражње). Монополиста продаје Q_{sk} , јер може да задовољи и купце између Q_m и Q_{sk} , наплаћујући им цену нижу од P_m . Стога, цела сенчена површина је профит који монополиста присваја.

224. Монополиста може да оствари било који ниво профита јер има неограчену тржишну моћ. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Тачан одговор је „Нетачно“. Монополиста се суочава и са опадајућом функцијом тражње, тако да када повећава обим производње који производи и продаје, снижава се тржишна цена. Такође, монопол нема неограничену тржишну моћ, већ је она изражена у разлици између цене и маргиналног трошка (која свакако није неограничена!)

225. Кључни узрок настанка монопола јесу баријере уласку предузећа на тржиште. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Тачан одговор је „Тачно“ (погледајте скрипту за колоквијум, стр.155).

226. Једна од карактеристика монополског тржишта јесте да је производ потпуно идентичан производу којег би произвела конкурентска предузећа. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Тачан одговор је „Нетачно“. На монополском тржишту, монополиста је једини продавац који производи тај производ, тј. производ који се продаје је *јединствен*.

227. Просечан приход монопола је укупан приход подељен са произведеном количином. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Ово можемо изразити математички, по дефиницији:

$$AR = \frac{TR}{Q}$$

Тачан одговор је „Тачно“.

228. При количини која максимира профит монополског предузећа важи да су просечни приход, маргинални приход и цена једнаки. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Ово важи за предузеће на СК тржишту, а не на монополском тржишту. На монополском тржишту цена и просечни приход су свакако једнаки (јер ово увек важи), али маргинални приход је увек мањи од цене, што смо раније доказали путем извођења функције маргиналног прихода (где смо показали да је ова функција дупло већег нагиба од инверзне функције тражње). Тачан одговор је „Нетачно“.

229. Најбоље решење проблема чистог губитка у случају монопола јесте државно власништво над монополским предузећем. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Ово је једно од могућих решења, али свакако није универзално да је најбоље решење (погледајте скрипту за колоквијум, стр.158). Тачан одговор је „Нетачно“.

230. Профит монопола је једнак $(P-МС) \times Q$. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Профит је опште дат као разлика између укупних прихода и укупних трошкова:

$$\text{профит} = TR - TC$$

Уколико све поделимо са Q , добијамо:

$$\frac{\text{профит}}{Q} = P - ATC$$

Коначно:

$$\text{профит} = (P - ATC) \cdot Q$$

Да би тврдња била тачна, ATC мора бити једнако MC . Ово важи само уколико су MC константни и уколико су фиксни трошкови нулти.

Тачан одговор је „Нетачно“.

231. Опадајући просечни укупни трошак са порастом обима производње је једна од кључних карактеристика природног монопола. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Тачан одговор је „Тачно“ (погледајте скрипту за колоквијум, стр.156).

232. Монополиста максимира профит производећи количину при којој је маргинални трошак једнак цени. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Ово није особина монопола, већ савршене конкуренције. Монополиста увек има већу цену од маргиналног трошка, што је извор његове монополске моћи. Тачан одговор је „Нетачно“.

233. Ценовна дискриминација може истовремено повећати и профит монополисте и друштвено благостање. Да ли је ово тачно или нетачно?

Решење:

Тачан одговор је „Тачно“ (погледајте скрипту за колоквијум, стр.157).